

НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Боровков Є.Т. здоб. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **М.О. Євдокімова**
Державний біотехнологічний університет

Фінансові ресурси виступають одним із найбільш важливих для забезпечення діяльності суб'єктів господарювання видом ресурсів. Значущість фінансових ресурсів у фінансово-господарській діяльності підприємства зумовлюється здатністю фінансових ресурсів швидко трансформуватися у матеріальні, нематеріальні, технологічні, інноваційні та інші види ресурсів. На жаль, сьогодні вітчизняні підприємства найчастіше обмежені у виборі фінансових ресурсів через їх недоступність, при цьому власних джерел коштів виявляється недостатньо і використовуються вони не завжди ефективно [1].

Під фінансовими ресурсами розуміють грошові кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства, які формуються ще до початку діяльності підприємства в процесі утворення статутного фонду. Далі кошти інвестуються для забезпечення виробничо-господарської діяльності і розширення та розвитку виробництва.

Сучасна практика підприємницької діяльності розробила значну кількість способів підвищення ефективності функціонування підприємств. Для їх впровадження потрібні грошові кошти та інші засоби, що дозволять модернізувати виробничо-господарські процеси та підвищити конкурентоспроможність підприємства та його продукції. У таких умовах для кожного підприємства важливо знаходити свої перспективні напрями розвитку та використання фінансових ресурсів. Вибір оптимальних шляхів фінансування діяльності підприємств ускладнюється у зв'язку з відсутністю прозорої інформації про стан зовнішнього та внутрішнього середовища, у яких формуються основи процесів прийняття управлінських рішень, оптимізації структури капіталу, організації виробництва, маркетингу, логістики, управління персоналом, побудови взаємовідносин із зовнішніми організаціями тощо. Значна кількість підприємств в умовах жорсткої конкуренції на ринку не має фінансових ресурсів для повноцінного фінансування своєї діяльності. Такі обставини змушують керівництво підприємств перерозподіляти кошти на першочергові потреби, фінансувати обмежене коло управлінських рішень чи завдань, оптимізувати витрати та заощаджувати. Разом з тим динамічний розвиток неможливий без належного фінансування

господарської діяльності, тому для підприємств актуальним завданням стає як пошук коштів для нарощування капіталу, так і обґрунтування важливих напрямків використання наявних ресурсів, оскільки від цього залежатиме прибутковість їх діяльності та успіх на ринку в цілому [2].

Розвиток ринкових відносин в Україні ставить перед підприємствами низку проблем. Досить важливою є проблема забезпечення підприємства фінансовими ресурсами. На сучасному етапі в Україні відбуваються економічні зміни, а також змінюється механізм управління підприємством. Фінансові ресурси утворюються за допомогою різноманітних джерел, одним з основних є формування фінансових ресурсів під час створення підприємства, а саме коли формується статутний капітал. Проте розрізняють внутрішні та зовнішні джерела. Додатковим джерелом для підприємств, певною мірою, можуть бути бюджетні асигнування на безповоротній основі.

При мобілізації фінансових ресурсів підприємства найчастіше використовують такі способи їх залучення: використання власних коштів для розширення своєї ринкової бази; об'єднання фінансових ресурсів підприємств для реалізації певних проектів; залучення всіх можливих джерел фінансування для формування та реалізації інноваційних програм підприємств; залучення донорських коштів великих фірм; перехресне фінансування [3].

Успішне формування та використання фінансових ресурсів підприємства часто пов'язують з ефективним управлінням фінансовими ресурсами. Вибір підприємством тієї чи іншої цілі залежить від галузі, в якій підприємство працює, від становища на ринку. Крім того, інвестувати ресурси у досягнення певної мети необхідно виключно на основі чітко сформованого плану. Якщо на підприємстві є потреба у створенні конкурентноспроможної бази, то треба розвивати маркетингове середовище, залучати рекламні агентства, розвивати торгові марки, імідж. Такі напрямки використання фінансових ресурсів потрібно обирати в умовах курсу на досягнення лідерства серед конкурентів.

Деяко іншими є напрямки використання фінансових ресурсів з метою зростання вартості підприємства. Для цього потрібно спрямовувати зусилля на нарощування грошової вартості виробничих потужностей, а також загальної вартості цілісного майнового комплексу, де оцінюється не лише наявна господарсько-виробнича база, а й імідж, наявні зв'язки керівництва із зовнішнім середовищем, сигнали з боку потенційних інвесторів для вкладання коштів у розвиток діяльності. Тобто якщо метою є максимізація вартості

підприємства, то вкладати фінансові ресурси потрібно у ті сфери, які дозволять позитивно на її вплинути. Повноцінне вирішення даного завдання можливе лише на основі залучення фахівців.

Фінансові ресурси в комплексі з трудовими та матеріальними становлять важливий склад ресурсної забезпеченості підприємств, а тому визначення ефективних та раціональних напрямів їх використання вимагає чітких та продуманих управлінських рішень. Система управління фінансовими ресурсами складається з таких основних етапів: визначення проблеми; звернення до досвіду менеджерів з приводу управління фінансами; визначення альтернативних рішень; прийняття управлінського рішення; реалізація управлінського рішення; оцінка результатів реалізації рішень.

Для забезпечення ефективності не лише господарської, але й фінансової діяльності підприємства в цілому, кожен суб'єкт господарювання має сформувати власну стратегію управління фінансовими ресурсами. Це може бути як стратегічний або виробничий фінансовий план на місяць, півроку, рік – план доходів та витрат, балансний план, так і бюджетування, яке є елементом оперативного фінансового планування. Дієвим методом оцінювання ефективності використання фінансових ресурсів підприємства є формування та обчислення системи показників. Оцінювання якості використання фінансових ресурсів підприємства необхідно проводити за показниками стійкості, платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через коефіцієнти структури капіталу, ліквідності та оборотності, що дає можливість кількісно оцінювати вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку підприємства.

У сучасних умовах господарювання значна частина підприємств зазнає необхідності підвищення ефективності і раціоналізації процесів управління фінансовими ресурсами. В залежності від поставлених цілей розвитку діяльності підприємств будуть змінюватись і напрями використання фінансових ресурсів.

Інформаційні джерела

1. Богма О.С., Павлова А.С. Особливості управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств/ *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. №1(13). С.195-199. 2. Шевченко В.О. Напрямки використання фінансових ресурсів підприємств/ *Фінансове право*. 2014. № 5. С.126-133. 3. Воробйов Ю.М. Особливості формування фінансового капіталу підприємств / *Фінанси України*. 2013. № 2. С. 77-85.